

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG VỀ CƠ CẤU TỔ CHỨC PHỤC VỤ CÔNG TÁC QUẢN LÝ VIỆC XÂY DỰNG, NGHIÊN CỨU CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI VIỆT NAM

ĐOÀN VĂN NINH*

Ngày nhận bài: 19/11/2016; ngày sửa chữa: 20/11/2016; ngày duyệt đăng: 22/11/2016.

Abstract: Building the staff to design new general education curriculum is an important task with aim to carry out successfully the fundamental and comprehension education reform under Resolutions of Government. In this article, author mentions some orientations of organizational structure to manage research and development of new education program in Vietnam. Also, the article proposes some solutions to overcome shortcomings in building staff for research and development of new general education program in order to improve education quality in our country.

Keywords: Education program, education reform, staff.

1. Tóm tắt quy trình xây dựng chương trình (CT) giáo dục phổ thông (GDPT) mới

Theo Quyết định số 2470/QĐ-BGDĐT [1], việc xây dựng CT GDPT mới được thực hiện theo quy trình sau:

- Xây dựng CT GDPT tổng thể gồm các bước chính: 1) Dự thảo CT GDPT tổng thể; 2) Lấy ý kiến đóng góp cho dự thảo CT GDPT tổng thể; 3) Tiếp thu ý kiến đóng góp, chỉnh sửa dự thảo CT GDPT tổng thể; 4) Thẩm định CT GDPT tổng thể; 5) Chỉnh sửa, hoàn thiện lần 1 CT GDPT tổng thể.

- Căn cứ CT GDPT tổng thể, xây dựng các CT môn học gồm các bước chính: 1) Dự thảo các CT môn học; 2) Trưng cầu ý kiến về dự thảo các CT môn học; 3) Tiếp thu ý kiến đóng góp, chỉnh sửa dự thảo các CT môn học; 4) Thẩm định các CT môn học; 5) Chỉnh sửa, hoàn thiện lần 1 các CT môn học; 6) Thực nghiệm CT GDPT tổng thể và các CT môn học; 7) Chỉnh sửa, hoàn thiện lần 2 CT GDPT tổng thể và các CT môn học; 8) Phê duyệt ban hành CT GDPT tổng thể và các CT môn học.

2. Định hướng về cơ cấu tổ chức phục vụ công tác quản lý việc xây dựng CT GDPT mới

Theo Quyết định số 2445 [2] phê duyệt Sổ tay thực hiện Dự án Hỗ trợ đổi mới GDPT (sau đây viết tắt là Dự án), cơ cấu tổ chức phục vụ công tác quản lý việc xây dựng CT GDPT mới gồm: 1) Ban Chỉ đạo đổi mới CT, sách giáo khoa (SGK) GDPT; 2) Ban

phát triển CT GDPT tổng thể; 3) Ban phát triển CT môn học; 4) Hội đồng tư vấn quốc tế; 5) Ban Quản lý Dự án.

2.1. Ban Chỉ đạo đổi mới CT, SGK GDPT

Ban Chỉ đạo chịu trách nhiệm chỉ đạo triển khai thực hiện đổi mới CT, SGK GDPT theo yêu cầu của Nghị quyết số 88 [3], Quyết định số 404 [4] và Quyết định số 455 [5], Ban Chỉ đạo gồm: Trưởng Ban Chỉ đạo là Bộ trưởng Bộ GD-ĐT, Phó Trưởng ban thường trực là Thứ trưởng Bộ GD-ĐT trực tiếp phụ trách Dự án; Các uỷ viên là các chuyên gia về xây dựng, phát triển/quản lý việc xây dựng, phát triển CT GDPT.

2.2. Ban phát triển CT GDPT tổng thể

- Ban phát triển CT GDPT tổng thể có nhiệm vụ: Tập huấn cho người tham gia xây dựng, biên soạn và thẩm định CT, SGK mới; xây dựng T GDPT tổng thể và các CT môn học; biên soạn tài liệu hướng dẫn dạy học và tài liệu hướng dẫn biên soạn SGK; biên soạn, thực nghiệm một bộ SGK (do Bộ GD-ĐT tổ chức thực hiện); tập huấn, bồi dưỡng giáo viên để triển khai thực hiện CT, SGK mới; triển khai thực hiện CT, SGK mới; đánh giá kết quả học tập của học sinh trên diện rộng; tăng cường năng lực phát triển/nghiên cứu CT GDPT; truyền thông về đổi mới CT, SGK.

- Thành phần Ban phát triển CT GDPT tổng thể gồm các chuyên gia Việt Nam về các lĩnh vực giáo

* Giám đốc Ban quản lý Dự án Hỗ trợ đổi mới giáo dục phổ thông

DIỄN ĐÀN ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
(Diễn đàn với sự hợp tác của Hội đồng Quốc gia Giáo dục và Phát triển nhân lực)

dục/môn học: Ngôn ngữ và Văn học; Toán học; Đạo đức - Công dân; Khoa học Tự nhiên; Khoa học Xã hội; Giáo dục Thể chất; Giáo dục Nghệ thuật; Công nghệ; Tin học; Hoạt động trải nghiệm sáng tạo... Trong các chuyên gia, có một chuyên gia được chọn làm Trưởng ban - Tổng chủ biên CT GDPT. Trưởng ban chịu trách nhiệm trước Bộ trưởng Bộ GD-ĐT về chất lượng chuyên môn, kĩ thuật đối với các sản phẩm của các hoạt động do Ban phát triển CT GDPT tổng thể thực hiện.

2.3. Ban phát triển CT môn học:

- Ban phát triển CT môn học có nhiệm vụ: Tập huấn cho người tham gia biên soạn, thẩm định SGK; dự thảo CT môn học để lấy ý kiến tham vấn, thẩm định và thực nghiệm; chỉnh sửa dự thảo CT môn học sau tham vấn, thẩm định, thực nghiệm để ban hành làm căn cứ biên soạn SGK; chủ trì biên soạn tài liệu hướng dẫn dạy học và tài liệu hướng dẫn biên soạn SGK của môn học; tham gia tập huấn, bồi dưỡng giáo viên và triển khai thực hiện CT, SGK mới trong phạm vi môn học; tham gia đánh giá kết quả học tập của học sinh trên diện rộng, tăng cường năng lực phát triển/nghiên cứu CT môn học; truyền thông về CT, SGK môn học.

- Mỗi môn học thành lập một Ban phát triển CT môn học. Thành phần Ban phát triển CT môn học gồm Trưởng ban - Tổng chủ biên CT môn học đồng thời là thành viên Ban phát triển CT GDPT tổng thể; các thành viên còn lại là các chuyên gia am hiểu, nắm vững việc phát triển/nghiên cứu CT môn học.

2.4. Hội đồng tư vấn quốc tế:

- Hội đồng tư vấn quốc tế chịu trách nhiệm hỗ trợ, tư vấn cho Ban phát triển CT GDPT tổng thể và Ban phát triển CT

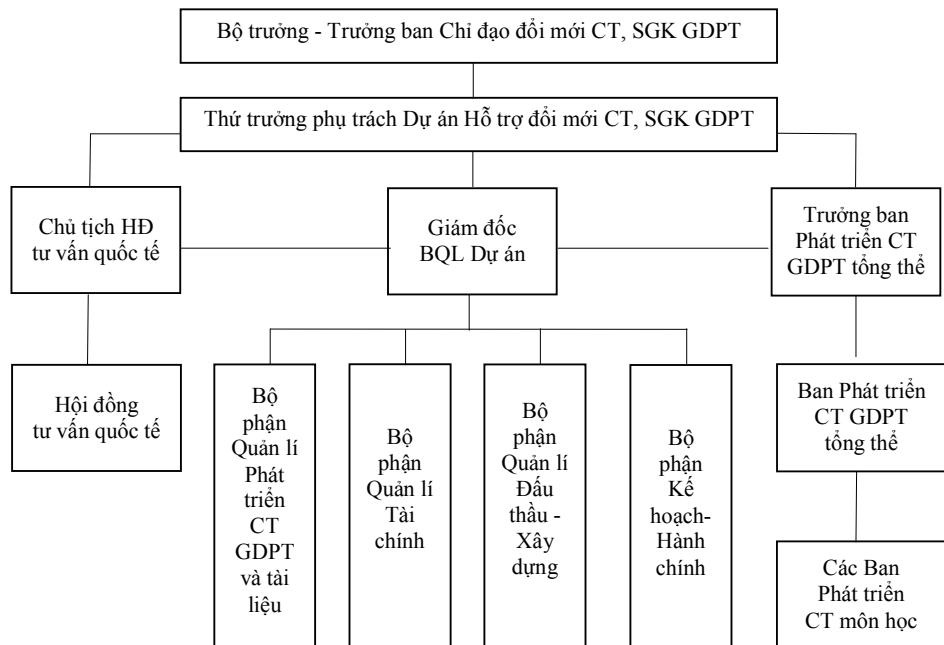
môn học; góp ý dự thảo CT GDPT tổng thể, dự thảo các CT môn học, bản thảo SGK (do Bộ GD-ĐT tổ chức biên soạn), dự thảo tài liệu hướng dẫn dạy học và dự thảo tài liệu hướng dẫn biên soạn SGK theo CT mới; hỗ trợ Ban phát triển CT GDPT tổng thể đề xuất các đề tài nghiên cứu về CT GDPT; trực tiếp làm báo cáo viên tại khoá tập huấn tập trung cho người tham gia xây dựng, biên soạn và thẩm định CT, SGK mới.

- Thành phần Hội đồng tư vấn quốc tế gồm Chủ tịch Hội đồng và các uỷ viên là các chuyên gia tư vấn quốc tế, trong đó có các chuyên gia về phát triển CT GDPT và biên soạn SGK. Chủ tịch Hội đồng tư vấn quốc tế sẽ thường xuyên phối hợp với Giám đốc Ban quản lý Dự án và Trưởng ban phát triển CT GDPT tổng thể trong quá trình xây dựng và triển khai CT GDPT và SGK mới của Việt Nam.

2.5. Ban Quản lý Dự án:

- Theo Quyết định số 2445 [2], Ban Quản lý Dự án chịu trách nhiệm quản lý toàn bộ các hoạt động triển khai thực hiện Dự án bảo đảm quy định của Chính phủ và Ngân hàng thế giới. Ban Quản lý Dự án có tài khoản, con dấu và được bố trí văn phòng làm việc riêng.

- Ban Quản lý Dự án có Giám đốc và các bộ phận: Quản lý Phát triển CT GDPT và tài liệu; Quản lý Tài chính; Quản lý Đấu thầu - Xây dựng; Kế hoạch - Hành chính.

Sơ đồ 1: Cơ cấu tổ chức phục vụ công tác quản lý xây dựng CT GDPT mới

DIỄN ĐÀN ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

(Diễn đàn với sự hợp tác của Hội đồng Quốc gia Giáo dục và Phát triển nhân lực)

3. Định hướng cơ cấu tổ chức phục vụ phát triển và nghiên cứu CT GDPT

Theo Quyết định số 2445, nhằm góp phần khắc phục hạn chế, bất cập hiện nay, cơ cấu tổ chức phục vụ phát triển, nghiên cứu CT GDPT được đổi mới theo hướng sau:

3.1. Thành lập Trung tâm Phát triển bền vững chất lượng GDPT quốc gia

Trung tâm Phát triển bền vững chất lượng GDPT quốc gia (sau đây gọi tắt là Trung tâm) được thành lập nhằm phát triển bền vững chất lượng GDPT; góp phần đổi mới GDPT theo định hướng đổi mới căn bản, toàn diện GDĐT đáp ứng yêu cầu hiện đại hóa, công nghiệp hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế; nâng cao chất lượng, hiệu quả nghiên cứu và ứng dụng khoa học giáo dục; chủ động hội nhập và nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế trong nghiên cứu phát triển CT; phát huy những kết quả đạt được và khắc phục những hạn chế, bất cập trong phát triển và nghiên cứu CT GDPT Việt Nam.

Nhiệm vụ của trung tâm là nghiên cứu lí luận, thực tiễn Việt Nam và xu thế quốc tế về phát triển và quản lí phát triển CT; đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực nghiên cứu phát triển CT; hợp tác quốc tế trong nghiên cứu và đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực phát triển CT; nghiên cứu và thực hiện công tác thi, kiểm tra, đánh giá chất lượng GDPT trên phạm vi cả nước. Trung tâm là đơn vị sự nghiệp công lập, có tư cách pháp nhân, có tài khoản và con dấu riêng, được giao thực hiện chế độ tự chủ về thực hiện nhiệm vụ, nhân sự và tài chính theo các quy định hiện hành của Nhà nước. Về lâu dài, Trung tâm sẽ hoạt động độc lập, thực hiện các dịch vụ công về phát triển CT GDPT.

3.2. Xây dựng mạng lưới của Trung tâm trên phạm vi toàn quốc

Mạng lưới của Trung tâm gồm trung tâm chính và bốn trung tâm trực thuộc. Trung tâm chính trực thuộc Bộ GD-ĐT, có trụ sở làm việc dự kiến tại Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam. Bốn trung tâm trực thuộc chịu sự quản lí hành chính trên địa bàn nơi đặt trụ sở làm việc; dự kiến bốn trụ sở làm việc này sẽ bố trí tại bốn vùng: Bắc Bộ và Tây Bắc; Trung Bộ và Tây Nguyên; Đông Nam Bộ và Thành phố Hồ Chí Minh; Tây Nam Bộ.

Trung tâm chính và mỗi trung tâm trực thuộc được đầu tư xây dựng nhà làm việc và mua sắm trang thiết

bị hiện đại; cán bộ mỗi trung tâm được tham dự các khoá đào tạo trong nước và nước ngoài để nâng cao năng lực phát triển, nghiên cứu về CT GDPT. Hệ thống Trung tâm có thể liên kết với các trường đại học trong nước và trên thế giới; các chuyên gia có thể tham gia nhiều CT nghiên cứu khác nhau... □

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ GD-ĐT (2015). *Quyết định số 2445/QĐ-BGDĐT ngày 19/7/2016 Quy định tiêu chuẩn chương trình giáo dục phổ thông và tổ chức, hoạt động của Ban xây dựng chương trình giáo dục phổ thông, Hội đồng quốc gia thẩm định chương trình giáo dục phổ thông.*
- [2] Bộ GD-ĐT (2016). *Sổ tay thực hiện Dự án Hỗ trợ đổi mới giáo dục phổ thông.*
- [3] Quốc hội (2014). *Nghị quyết số 88/2014/QH13 ngày 28/11/2014 về đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông.*
- [4] Chính phủ (2015). *Đề án đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông.* Quyết định số 404/QĐ-TTg ngày 27/3/2015.
- [5] Chính phủ (2015). *Danh mục Dự án Hỗ trợ đổi mới giáo dục phổ thông.* Quyết định số 455/QĐ-BGDĐT ngày 08/4/2015.
- [6] Chính phủ - Ngân hàng thế giới (2016). *Hiệp định tài trợ Dự án số 5691-VN kí kết ngày 08/4/2016.*
- [7] Bộ GD-ĐT (2014). *Vấn kiện Dự án Hỗ trợ đổi mới giáo dục phổ thông, sử dụng vốn vay của Ngân hàng thế giới.* Quyết định số 1638/QĐ-BGDĐT ngày 18/5/2014.

Thực trạng quản lí hoạt động...

(Tiếp theo trang 18)

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ GD-ĐT (2015). *Công văn số 816/NGCBQLGD-VP ngày 28/8/2015 về việc một số chú ý trong công tác phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lí và nhân viên các cơ sở giáo dục năm học 2015-2016.*
- [2] Đặng Quốc Bảo (2007). *Cẩm nang nâng cao năng lực quản lí nhà trường.* NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Trần Thị Minh Hằng - Nguyễn Thị Tuyết Hạnh (2011). *Chuyên đề những vấn đề chung về quản lí tổ trưởng chuyên môn trong trường trung học Hà Nội.*
- [4] Phạm Khắc Chương (2004). *Lí luận quản lí giáo dục đại cương.* NXB Đại học Sư phạm.
- [5] Trần Khánh Đức (2010). *Giáo dục và phát triển nguồn nhân lực trong thế kỉ XXI.* NXB Giáo dục Việt Nam.